

KONYA ASARI ATİKA MÜZESİNDE MEVLANA CELALEDDİNİ RUMİNİN SANDUKASI

Konya Müzesi Direktörü
M. Yusuf Akyurt

Konya Asan Atika Müzesinin 32.,-358 nwnarasında mukayyet Mevlana Celileddini Rumi'nin (Belhi) sandukası ceviz ağacındandır. Muhtelif şekil ve heyette oyma tezyinat nakışları:ııle, üst tarafı küçük parçalarla kafesvari çatma ve doğramalardan mürekkep marangoz ,işlerle yapılmıştır. Bu sandukada Türk kudreti sınaıyesi, Türk zevki milli ve frtrisi bütüın ihtışamile tecelli etmiştir.

Selçukli.lerin ağaç oyma işlerinde nekad ar ileri gittikleri ibu sanduka ile Konyada Alaeddin ve Beyşehirde Eşrefoğlu Camileri minberleınıde görünmek- tedir. Bu üç eserin Tür,k san'atkadarı elinden çıktığı üzerindeki kitabelerden anlaşılıyor. Bunlar doğramacılığın, marangozluğun ve ağaç san'atlen lının her nev'i için birer san'at bediası ve nefaset örneği olup Tünkle:ıın nefaise ne derece mec- lup ve rağbetkar bulduklarını ve bedialar icadında nekad ar rekamül ve te- rakki etmiş olduklarını ispat için kafidir.

Mevlana Celaleddini Ruminin 672 H = 17 - 12 - 1273 M tarihinde vefat etmesi üzerine dervişlerinden İkinci Gryasüddin Keyhusrev'in kızı Gürcü Hatun ki {1} Emir Muinüddin Pervante [2] nin zevcesi idi. Müşarunileyha Mevlana türbesi- nin inşasına teşebbüs e iş ve emelinde muvaffak olmuştur. Bundan başka bütün masrafı kendi tarafından verilerek Konyalı Mimar ve San'at! ar .A:bdülvahit Btn Selim marifetile bu sandukayı yaptırmış ve sandukanın üzerindeki Arapça olan ikinci ve üçüncü kitabeleri, Sadreddini Konevi'ye yazdırmıştır. P}

Sandukanın uzunluğu 2,91 baş ucundaki yüksekliği 2,65, ayak tarafındaki yüksekliği 2,13 metredir.

Bu sandukada san'atçe nazarı dikkati celbedecek bir ma,dde daha vardır. Oı.la Mısırd a, Suriyede 160 H = 776 m. senesinde başlıyan ve bugüne ıkadar:- devam edip muhtelif şekillere giren ve Araplarca «Meşrebiye», Frenklerce «Moucharabiie» denilen ibu sandukada mevcut bulunmasıdır.

Selçukiler ağaç oyma işleminde «Meşrebiye» [4] kullanmamışlardır. (Kul-

{ } Gürcü Hatun Prenses Tamar'dan doğmuştur. Prens Tamar Gürcü Melikesi idi.

[] Muinüddin Pervanenin iki yüzlü siyasetinden dolayı Abaka Han tarafından tutur ulup muhakeme ettikten ,sonra Rabiül'evvel 676 = 1277 M. tarihinde idam ettirdi.

["] Sadreddini Konevi 673 H = 1275 m tarihinde vefat etmiştir. Kabri Konyada zaviyesindedir.

[] Meşrebiye = Moucharabie. Muhtelif renkli ağaçlardan imal olunur. Bu işte en ziyade müstamel ağaçlar şunlardır: Ceviz, Limon, Bakkam, Abainus, Pelesenk ağaçlar ile fil dişidir. Meşrebiyenin esası dairevi olan ,tornada vekemanede çekilmiş direklerin arasına yine tornadan çekilmiş tesbrıhvari harbeciklerden ve bu ha;bbeciklerin iki tarafına küçük kavela bırakılarak direklere geçirilmiş ve tesbit olunmuş kafeslerden ibarettir.

lanmışlarsa bile biz şimdiye kadar tesadüf edemedik). Mimar Aibdüh,;ah t Bin Selim tarafından yapılmış olan bu sandukanın alt tarafında (Şekil: 1 ve 2, No. 7) de görülen 45 derece meylindeki satıhtta murabba ,direkli Meşrabiye imal edil- mesi nazarı dikkati caliptir.

Mevlananın büyük oğlu Mehmet ,Behaeddin Velet «Sultan Velen» 712 recebinde (1312) m. v:efat eylemiş ve mevlevi büyüklerinin tensibile pederinin yanında defnolunup her iki !kabire yalnız enli bir ·taş sanduka yapılarak Mevlana için yaptılmış olan bu müzeyyen ağaç sanduka Mevlana,nın pederi Sultan Elwe- ma'mn kabri üzerine konulmuştur. Bu sanduka Mevlananın kabri üzerinde yalnız ku:k sene kalmıştır. Bu taş sanduka sonra,dan tkind Bayazıt zamanında tecdit olunmuştur.

SANDUKA KİTABELERİ

-1-

(Şekil: 1, No. 2) de sanduka cephes nin yu!lrarı tarafından beyzi dairenin iki cihetinde ve kaidesinde (BESMELE! ŞERİFE) He Ayetül'kürsinin başından (: l.5!l_ j :?_'J : cümlesine kadar o zamanın sülüs hattile oymadır.

Şu i'kinci ve üçüncü kitabeler (Sadreddiini Konevi) nin kaleminden çıkmıştır. Satır sırasile aynen yazıyorum:

- 2

. Uill "11 !:>IJ "iJ WIJ J .G)1y)1 If- 1

;WIJ J!::11 ;,lkL "1y J:a;J-J -M.)1 llıı ...,lj tY ...\. -M- 2

ı5.:ı!• i \! 01_,1.-I il. "11 w:I il.\ w:I İL."11 --:---• \ j <?j"il <\,il_,-; 3

..ll tl,.,. y ..\J"iIJ J ,ıı5 ö ö Jİ İL."11 - 4

01 e,ı...1.. İj1. ı.rı...k.il :.:ı: ı ı:., Çi ı.rı_;\i 5

Jt1 I U4Jt I ---= 1- !f-4 .\il;,_ J,_,;ll jp ___ .ı.ı J,_,...-Jl 6

J\ j.s! JL:..Jl Jı.b-\ J / öj JI ö_:" Jı...01 _;y - 7

4)1 J_;WI _;l. \; _;jı _;iri J / Jı_,14 J "il j_; - s

-3-

Ve onun altında yine bir müstatil içinde şu yedi satır yazılıdır: (Şekil I, No. 4).

1 — قطب العالمين محيي نفوس
 2 — العالمين جلال الحق والملة
 3 i) iL .11_., .L.;:)11)_., 0 oL_.,-
 4 "' : "\. \) L.S J_U \ .1_.,)11 fb. -
 5 SWI_., "' : ,u1_., :1 II J.;u1_., - S
 6 \ 0.I J:i- :,,,I J:i- \ -----
 7 "_4 Jij2"-J \ ::1;t- \ -

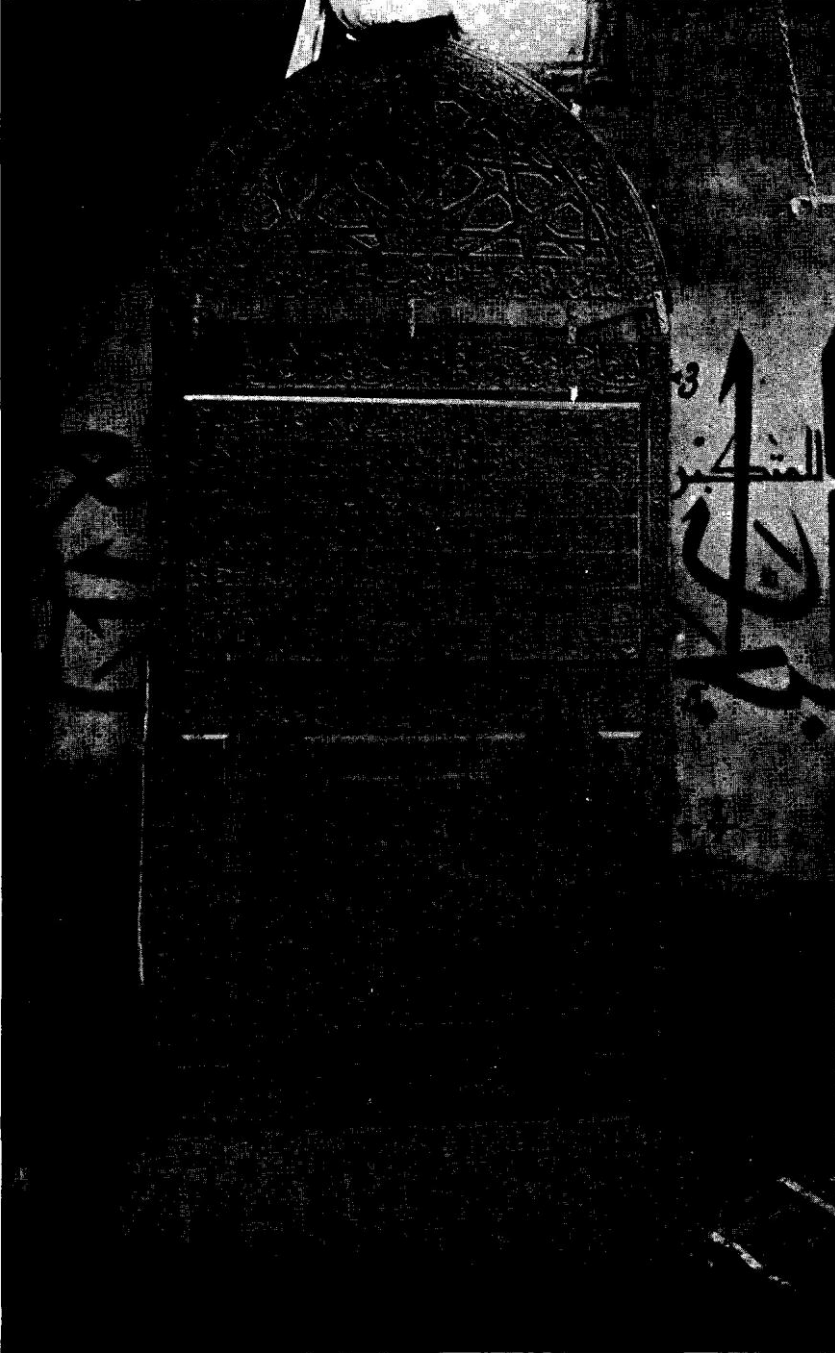
Ve ayak tarafındaki cephede bir müstatil içinde şu yedi satır yazılıdır:
 (Şekil: 3).

-4-

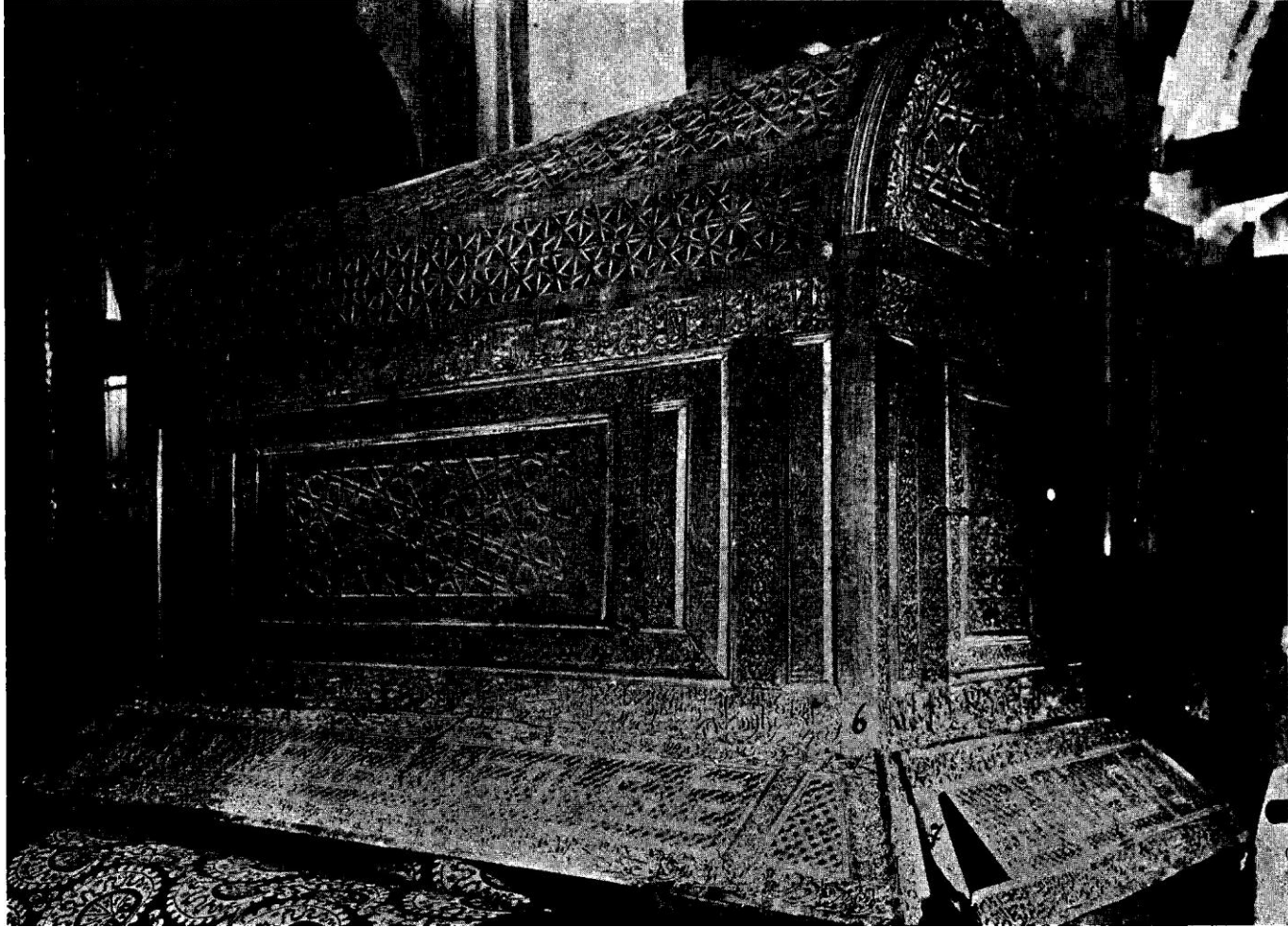
1 -- وقد أنتقل قدس الله
 2 — نفسه وروح رمسه
 3 >,- '\) 1.5.:1l v-4b. j -
 4 '1_1;_J J: J \ -
 5 0-- t-.r.;) \j,-.
 6 _--.1- 0 . ..>|_}I ..>_e-
 7 u: . < \u1 Ll. _;L...1l -

İKİNCİ, ÜÇÜNCÜ VE DÖRDÜNCÜ ARAPÇA KİTABELERİN TÜRKÇEYE TERCÜMELERİ

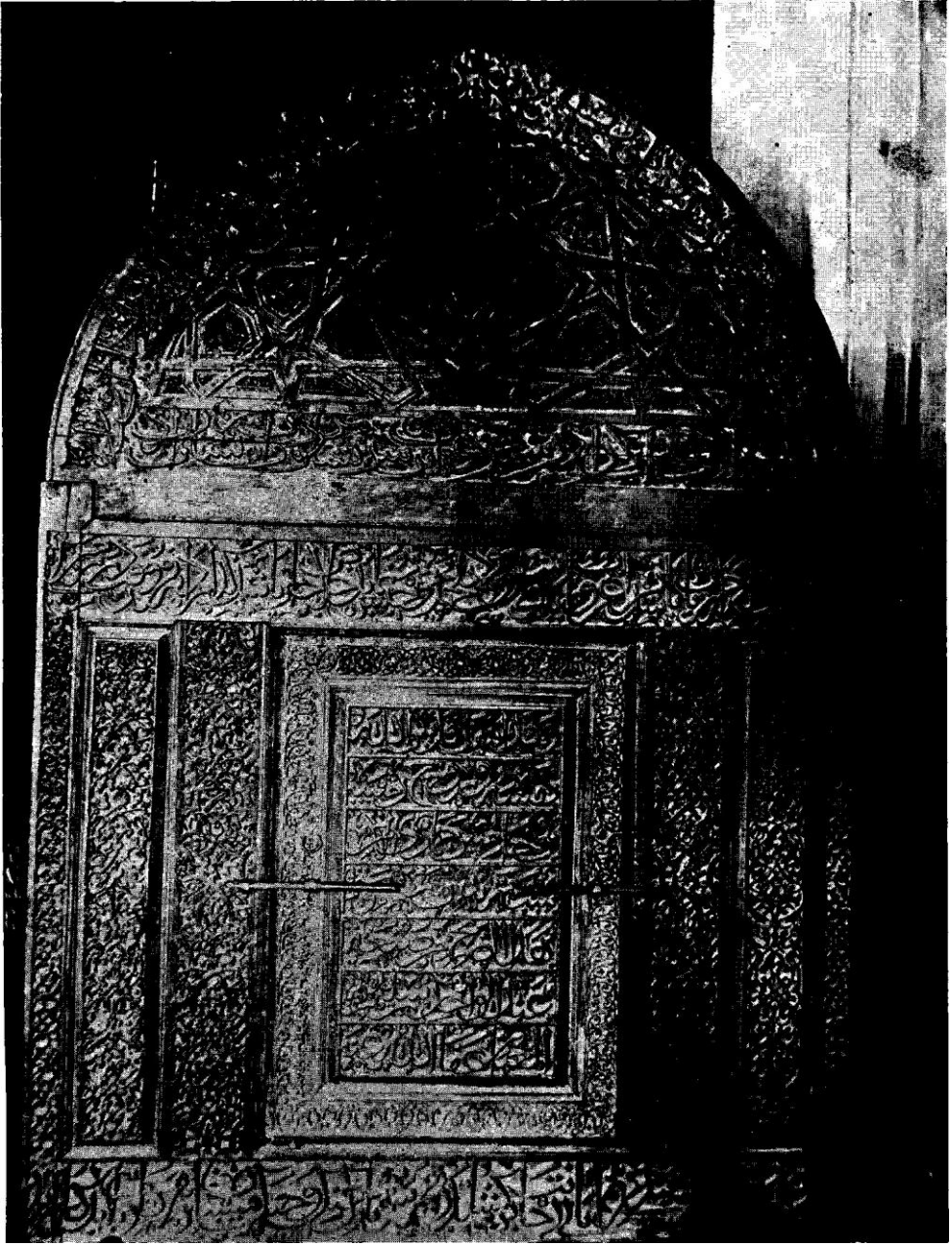
Kullarına acıyan, iyiliği çok olan tanrının adıyla başlıyorum ve andan yardım istiyorum. İyi son, iyi netice, kendilerini günahlardan koruyanlar içindir. Allahın zalimlerinden başka kimseye düşmanlığı yoktur. Bu cistirahat yerciru ziyaret eden kimse kutludur, uğurludur; ıbahtiyardır; Mevlananın, şark ve garp ule-masının sultanı olan Mevlana, bu merkadin sahibi kıranlık yerler için hakkın parlak ve güzel nurudur; kendisi İmam oğlu imam; İmam oğlu imamdır; İslamın diregidir. Celal ve ikram sahibi olan Allanın huzuru izzetine halkın kılavuzudur. Yıkılmış olan din bayraklarını yeniden dikmiştir; nam ve nişanları ıkalmamış olan yakın ve irfan yollarım (caddelerini) nurlandırdı; hal ve meslekile arş ha-

Şekil: 1 - Mevlana Celaleddin Ruminin Sandukası, cebheden manzarası
Konya müzesinde No 323/'.}58

Şekil: 2 - Sandukanın yandan ve arkadan manzarası

Şekil : 3 - Sandukaın arkad!!! m n;arısı

TÜRKÇEYE İZAHLI TERCÜMESİ

1 - Öldüğüm için benim taburumu omuzlar üzerinde gider gördüğün zaman bende paktığım ve gördüğüm bu alemlerin bir derdi bulunur sanıma. Benim için bu hali bir felaket zaneroie.

2 - Benim için (Celaleddin öldü ve ona bir musibet geldi, yazık, yazık) diye ağlama. Ben şeytanın hilesine ve tuzağına düşmüş adamlardan değilim ki ölüm benim için felaket olsun, şeytanın yalanına aldanmadıkça ölüm sana bela olamaz.

3 - Cenazemi gördüğünde benim için (Ah ayrılırk. Ah ayrılık. Celaleddin nimetler z.evkinden ve yaranla ülfet neşvesinden uzak düştü) deme; ben vusLat ve saadet lezzetine asıl oğün kavuşacağım.

4 - Beni mezara bıraktığında Mevlana (Her türlü saadete veda etü, yazık) deme ve öyle sarını,a. Görünüşü sana dehşet veren mezarın benim için cennet (Uçmak) cemiyetleri ve ziyafetleri ile dünya arasında bir kapı perdesidir. İlerisi bana zevk ve neşve verir.

5 - İndiğini gördüğün bir şeyin mutlaka çıktığını göreceksin. İnip batmak güneşle ayın tekrar çıkıp görünmelerine zarar verebilir mi? Mani olabilir mi?

6 - Senin için inip barıak ve gözden kaybolmak zannedilen keyfiyet, kudret ve Liyakat sahipleri hakkında bilakis yükselip görünmektir. Hapishane sandığın kabristan, istihkak ve kudsiyet erbabı için ebedi bir halas ve hürriyet meydanıdır.

7 - Hangi kabiliyetli bir tane, kabiliyetli olan bir yere düştü de tekrar bitip büyümedi. Toprakta saklanan kıymetli ve liyakatli bir insan ve öyle mu-kaddes bir tane için sen bu tekrar zuhfır ve kemale ermek keyfiyetini niçin muhal zannediyorsun.

8 - Hangi bir kova suyu bereketli bir kuyuya boş indi de dolu çıkmadı, Kendisini devlet ve saadete erdirecek olan kuyu, can Yusufunun feryat ve fığıanı-na niçin sebep olsun. Bilakis memnuniyet ve mesruriyetine vesile olur.

9 - Bu cihana karşı ağzını kapadıktan sonra; öbür cihanda, lamekan ikliminin namütenahi fezasında sıt ve sohbedn, hay ve huyun devam edip gidecektir.

*

* *

-7-

Yine sandukanın alt tarafında dairenmadar gönülenen yazılar Mevlana'nın diğer bir gazel,i olup tercümesile beraber buraya naklediyorum: (Şekil 1, 2, 3, No. 6).

ا) < 0, 5% ..S- .A1_1)	1 — زخاك من اكر كنندم بر ايد
1, .. i:.. ..:.. j) ..	2 — خمير و نانبا ديوانه كردد
تراخر پشته ام رقصان نمايد	3 — اكر بر كور من آبي زيارت
1:..i .):_<j 1 :.. ij_ .)::	4 — ميابي دف بكور من برادر
b.)..u:;, 010_ا) 1:..1:;,	5 — زنج بر بسته ودر كور خفته
خرابآبي زجانت در كشايد	6 — بدري زان كفن بر سينه بندي
ا j -)'¼. 1.5.J v>)	7 — زهر سوبانك چنك چنك مستان
L: f ال 01.!,	8 — مراحق از مي عشق آفريدست
\ .S--/ -5) yÇ	9 — مم مستق واصل من مي عشق
i..i,Ç!:_:.. c_JJ :	10 — ببرج روح شمس الدين تبريز

TÜFKÇEYE İZAHLI TERCÜMESİ

1 - Benim toprağında hasıl olan buğdaydan ekmek yapılırsa fazla sarhoşluk, fazla vecd ve tarp verir. Benim terkettiğim eserler dikikat ve idrnk ile mütalea ve tettebbüde bulunacak olanlara kimsenin hissedemeyeceği tesirler husule getiir.

2 - Gerek mezarımda ibiten şeylerden tertip edilen çöreğe ve taama, gerek bunları pişirecek ocağa ve ekmekçiye, aşçıya ulvi bir kuvvet ve hareket, tatlı bir inşirah ve azadaki gelir. Eserlerimden istinbat ve istidlal edilecek meslek ve felsefe de başka bir t:ir ve teessür, başka bir ruh ve kuvvet vardır.

3 - Nuri ve kuvveti yerinde bir göz, hassasiyet ve indbah halindeki manevi bir özle kabrimi ziyaret'e gelirsen sandukam sana ruhumun teheyyüç ve tahriki altında raksan ve destefşan görünecektir. Eserlerimi çeşmi itina ve nazarı idrak ile tecldik eder is,en onlarda canlı ve ehemmiyetli bir felsefe göreceksin.

4 - Kaıdeşim. Benim mezarımın başına neysiz ve düfsiz {tef} ve nağmesiz gelme. Çünkü, hakkın ve hakiki dilberin hüsnü mutlakını ve afitabı cemalini tecelli ettirdiği nezih ve mukaddes bir sahaya, k ve müteali bir mahfile srklc:t ve kasvet, melal ve keduret getirmek yakışmaz ve caiz olamaz.

5 - Çenesini kilitlemiş olduğu halde mezarında uyur görünen merdi münfit!rit; hiç kimsenin tatmadığı bir lezzeti haiz olan başka türlü bir afyondan dildarının ağzına sunmuş olduğu habbedği kendinden ve her çeşit dağdağadan geçmiş ve zevk ve sükunu ebediye dalınuş bulunarak bi la hareket çiğneyip em- mektedir.

اَبَا اَبَد مَعْنَى بِمُحَوِّدٍ شَاد زَيْسْتِ | le lt f- - 6

دوست بی ازار سوی دوست رفت
می خرامم در نهایت الوصال
غرّه هستی چه دانی نیست جیست
نیستی جویند و جای انکسار
کارگاهش نیستی ولا بود
کار حق و کارگاهش آن سراسر است
بر همه بردند درویشان سبق [9]

دوست بی ازار سوی دوست رفت
می خرامم در نهایت الوصال
غرّه هستی چه دانی نیست جیست
نیستی جویند و جای انکسار
کارگاهش نیستی ولا بود
کار حق و کارگاهش آن سراسر است
بر همه بردند درویشان سبق [9]

چون نه شیری هین منه توپای پیش
ورز ابدالی و میشت شیر شد
کیست ابدال آنکه او مبدل شود
می پرد چون آفتاب اندر افق
انهم تحت قبایی کامنوں
در خور دریا نشد جز مرک 1

Muhtelif mesn i şerh ve tercümelere-inde bu beyitlerin şerh ve tercümelere mevcut olduğundan burada tercümelere lüzum görülen:ıştır.

MEVLANANIN PEDERİ SULTAN ELULEMANIN BELHDEN HİCRETİ VE İRANA GİTMİYEREK ANADOLUYA GELMESİNİN SEBEBİ

ve

HARZEMŞAHİLERE DERECEİ KARABETİ (12)

Mevlana Celaleddini Ruminin pederi (Sultan Elulema) ünvanile mi.ilakkap

ESKİ MESNEVİ NÜSHALARINDAKİ ŞEKİL
VE İMLADA

[1=] Bu fasıl, yazdığım mevlevi tarihinin 71 inci sahifesinden nakil olunarak Erzincan valisi Ali Kemali Beyin talebi üzerine gönderilmişti. Müstensih t dim ve tehir yap-

(Mehmet Bahaeddin Velet) in bir taraftan hanedanı saltanattan bulunması, bir taraftan ilim ve fazilet fev,kalade ve ahlakı kedme ashabından olması dolayısıyla talebesinin ve yaranının günden güne çoğalması o zamanın Harzemşahını kuşku-landırıyor idi. O hükümdardaki vehim ve haset ,ateşi, meşhur müfessir Ea:hr,eddin,i Razi'nin {1³} körüklemesile bir kat daha şiddet peyda ettiği için Sultanülulema, Harzemşahının saiih ve vazih bir istiskal,ine hedef olmuş ve Belhi tereke zımrın icbar edilmiş bulunuyordu [1']. Sultanülulema Mehmet Bahaeddin Velet Belhi teikettiği zaman maiyetinde üç yüzden ziyade ademi vardı. Mehmet Bahaeddin büyük bir Türk hanedanından ve tamamile Türk harsı almış hanefi mezhebine mensup bir zat olduğu için, Belhi terk edeceği zaman Karamana ve Konyaya nisbetle çok yakın bulunan bir İran beldesine geçmeği ve orada kalmağı hiç hatırına bile getirmede. Çünkü neslinin, nesebinin, tarzı hayatının ve aldığı harsin İranda ihtiyar ikametine ve h.irahatine müsait bulunmadığını pek iyi bilirdi.

Türk olan Selçukiler ile Sultanülulemanın hanedanları arasında zaten bir karabeti milliyet ve nisbiye var idi. Meşrepleri, mezhepleri de bir idi. Mehmet Bahaeddin Türk olduğu için memleketin yam başındaki İrani Anadoluya, Karamana, ve Konyaya tercih ile orada kameti ihtiyar edemedi. Bu kadar uzak me- safeli yolun meşakketini ihtiyar ile Karamana ve Konyaya kadar gelmeğe kendi- cini mecbur gördü. Belh'de <<Sultan Elulema>> ünvan muhteşemini hak ve liya- katle gerçekten ihraz etmiş bulunan Mehmet Behaeddin doğup yetiştiği o anası, atası yurdunda baht ve taliinin arzusuna muhalefetten naşi beş yaşındaki oğlu Mehmet Celaleddin ve yedi yaşındaki diğer oğlu Alaeddin [1"] dahil oldukları halde üç)iiz kadar bendeganı ve azayı hanedanile beraber bir ervan teşkil ede- rek kısmı azamı pederinden müntekil kitap olmak üzere eşyasrın develere yük- leterek 608 H = 1211 m tarihinde vatanlarından yani Belh şehrinden çıkmışlar- dır. Bu hareketlerine «Hicret» kelimesi tarih düşmüştür. Bağdada muvasaletle- rinde pek şerefli bir sure;tte kabul olunarak Halife Nasırla Dinul'lah Ebül'aıbbas Ahmed'den azim riayetler görmüşlerdir. O esnada Bağdatta bulunan Konya üme- rasından bazı zevat { '7 } Sultan Elulemanın Müstansrniye medresesinde (1") vazinde ve meclisi sohbetinde hazır bulunarak meftun ikemalati olmuştur, Konyaya avdet-

tığı ve hazan atlamış olduğu Ali Kemal Beyefendinin eseri olan "Erzincan" tarihinin 38 ila 43 sahifelerinde görülmüş olmağı doğrusu buraya yazıldığı gibidir.

(') Fahreddini Razi, Sultanülulemanın amcazadesi olduğu halde gerek • Hanefi - Şafii - mezhep ihtilafatr, gerek akait ve amal cihetinden meşrep mübayineti hesabıle Sul- tanülulemanın en şedit hasmı idi. Hüseyin Hatibi ile Ömer Hatibi ikisi de Şeyh Ahmet Hatibinin oğullarıdır. Bunlar "Rey" Hatibi idiler. Ahmet Hatibinin oğlu Hüseyin Hatip- ten 543 seneci hicriyesinde Sultanülulema doğmuştur. Ömer Hatibinin oğlundan 544 seneci hicrisinde Fahretcini Razi doğmuştur.

(') Bir postta sultan yaraşmaz ve ,bir meşezare iki arslan bağdaşmaz, eğer ken- dileri memlekette saltanat sürmek hevesinde iseler işte kalenin ana:htarları? Saltanat- ları mübarek olsun; değilse bu tuotukları yol bu memlekette böyle bir zamanda müthiş bir fine ve fesadı iş"al edeceğinden mahza ibadullahın selameti için diyari aharde neşri din buyursunlar. Tarzında Harezimşah tarafından Sultanülulemaya tebligatta bulunul- muşur. (Velet Çelebi notundan).

[1⁶] Mevla.nanın kardeşi Alaeddin Çelebi 601 tarihinde tevellüt ve 621 hicri senede vefat ederek Karamanda ,maderi Mevlana türbesind; metfundur.

lerinde onu daha şehzade iken Sultan Alaeddin Selçukiye tavsif ve tavsiye eylemişlerdir. Bir müddet sonra Sultanülulema naiyetile Bağdattan hacca şerife giderek oradan Şama gelmişlerdir. Şamdan Halep tarıkile Erzincana gelerek orada kalmışlardır. Birinci Alaeddin Keykubat Padişah olunca Erzincana

bir davetname göndermiş ve Konyaya gelmelerini rica eylemiş olduğundan 617 H = 1220 m tarihinde Karamana vasıl olmuşlardır. Sultan Elulema, Karamanda bir medresede vaiz ve nasihat ederek bütün ahalinin muhabbetini kazanmış ve talebesi çoğalmış olduğu için Karamanda ikameti ihtiyar eden bu muhacir fakat bu muhterem hanedan, Alaeddin Selçukinin mükerrer daveti üzerine 624 H = 1227 m tarihinde Konyaya gelmişlerdir. Bu muhteşem Karbani Sultan Alaeddin Selçukî: i şehir haricinde istikbal ederek haklarında pek büyük hürmet ve riayet göstermiştir.

Büyük ve şerefli bir Türk olan Sultan Elulema, Alaeddin Selçukiden pek ziyade hüsnü kabul, takdir ve taltif görür. Padişah o şanlı muhaciri kendisine da- ima müsteşar ittihaz eder. Hatta saraya geldiği vakit Alaeddin onu kendi tah- tında yamnda oturtur. Sultan Alaeddin Türkistanın bir saltanat hanedanına mensup olan bu şerefli aileye sarayı ve yaptırdığı camii civarında ikametgahlar tahsis ve halkı tedris ve irşad için İplikçi camii gibi mevkiler tayin eder.

Belh şehri Türkistanın en büyük ve meşhur merkez hükümetlerindedir. Bütün azası a:SaJletçe, ilim ve faziletçe ve ahlakça maddi ve manevi pek büyük meziyetleri ve namüterrahi fezaili haiz oldukları için, Sultan Alaeddin, uzak ve eski Tür::kistandan gelen bu esik,i hemşehrileri ve kavmiyettaşları hakkında bipayan ikramda bulunur ve muhacereti vataniye acılarını hissettirmez. Sultan Alaeddin K<onya müzesinin şimdiki yerini, çok sevdiği bu Gül Bağçesini daha çok sevdiği o ilmünezahat hanedanının temellük ve intifana femğ ve ,ithaf eylemiştir. Sulta- nülulema ailesi seneyi kısmen Alaeddin camii civarındaki ıkışıklannda {""} kısmen bu yazlıklarında geçirirler imiş. Bu hanedan burayı bu suretle istimal etmekte iken Sultanülulema Mehmet Ba:haeddin Velet 628 senesi Rebi,ulahirinin 18 inci günü seher vaktinde edebiyet alemine intikal eder (1231 m). Hazreti Mevlana bu bahçenin havuzu rnevkiinde defneder ve ilerde kendisinin ve mensubat ve müteallikatrnın da ora:ya defnedilmesini vasiyet eyley.

Sultanülulema Mehmet Behaeddin Velet ekser ev:katını Konyada ve ahalinin tal_ep ve istirahatı ÜZ·erine hazan Karamanda geç,irir idi. Karamanda ikameti sırası- nda yani 621 H = 1224 m tarihinde zevcesi Mümine Sultan ve müteakıben büyük oğlu Alaeddin Çelebi aynı senede vefat ederler. Karamandaki zaviyede defnolunurlar. Hazreti Mevlana bir sene sonra yani 622 H = 1225 m tarihinde Karamanda teehhül eder.

Üstadı muhteremim Halil Edhem Beyefendi «Karaman Oğulları hakkında vesaiki mahkü'ke» nam eseri muteberinde Metni kitabede «Karamanda maderi

[1'] Bu 7evatın isimlerini tesbit edemedim. Hacca menakıp sahibi Sipehsalar dahi- isimsiz geçmiştir.

["]Tarihler müstensiriye medresesi diyorlar. Zannıma göre o tarihte mü tensiriye medresesi bina olunmamıştır. Herhalde başka bir medrese olacaktır.

["} Maalesef bu mevkii tayin edemedim.

- 1 - Enüştekin
İbniü Hfrefi vülisi. Cülusu : (470)=1077.
 ↓
 2 - Kuthüddin Mülmet
(491)=1098 dı> Harzemşah unvanını aldı
 ↓
 3 - Adsız
Cülusu: (522)=1128. Vefatı: (552)=1157.
 ↓
 4 - İlarlan
Cülusu: (551)=1156.

5 - Sultan Şah Mahmut
Cülusu: (568)=1172.
Vefatı: (589)=1193

6 - Aliieddin Tüküş
Cülusu: (568)=1172

7-Alaeddin Mehmet (Kutbüddin)
Cülusu: (596)=1200
Vefatı: (617)=1220

Nasırüddin Melikşalı
(Horasanda)

Yunüs Han
Rey'de

Tacüddin Ali Şalı
(Kürdi stan, lu)

Melikei cihan Em-tıllalı Sultan
 Zevci Eşşeyh Hüseyin Elhatili

Rüknüddin Mümine Sultan
 Zevci Sultanülulema Mehmet Behaeddin Velet

Gıyasüddin Şir Şah

8 - Celaeddin
Cülusu: (617)=1220
Vefatı: (628 1231)

Sultanülulema Mehmet Behaeddin
 Velet

Mevlana Celaledini Rumi

Alaeddin Çelebi

Mevlana Celaledini Rumi

Muzafferüddin Emir Alim Çelebi

Alaeddin Çelebi

Sultan Velet

Mutalılıare Sultan Ahide Hatun
 Zevci Kermiyan oğullarından Süleyman Şalı

Hıdır Paşayı Kermiyani
 ↓
 Abapuşi Veli (Bali Çelebi)
 ↓
 Sultan Divanı (Mehmet Semai Çelebi)

Devlet Hatun
 Zevci Yıldırım Bayezit
 ↓
 Çelebi Sultan Mehmet
 ↓
 İkirwi Murat

